

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

УКАЗАНИЯ

На основание чл.13, ал. 1, т. 4 от Закона за Комисията за финансов надзор, във връзка с чл.14, ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на Комисията за финансов надзор, се дават следните указания относно тълкуване и прилагане на понятието “възнаграждения” на банката – попечител по смисъла на разпоредбата на чл. 123б, ал. 4 от Кодекса за социално осигуряване (КСО):

По смисъла на чл.123б, ал. 4 от КСО, като “възнаграждения”, изплащани за сметка на пенсионноосигурителното дружество на банката-попечител по договора за попечителски услуги следва да се считат всички възнаграждения, дължими на банката, както съгласно договора за попечителски услуги, така и съгласно останалите договори за извършване на конкретни услуги, свързани с изпълнението на основния договор за попечителски услуги.

Договорът за попечителски услуги е двустранен възмезден договор, чийто предмет е извършването на попечителски услуги от банка-попечител, в това число: съхраняване и отчитане по клиентски сметки и регистри на безналичните ценни книжа и чуждестранните ценни книжа, съхраняване на наличните ценни книжа и всички документи, удостоверяващи собствеността върху безналичните ценни книжа собственост на фонда за допълнително пенсионно осигуряване (фонда), водене и поддържане на счетоводни записи и регистър за всички активи на фонда, съхраняване на платежните документи, удостоверяващи постъпването и инвестирането на паричните средства на фонда, както и извършване на операции с паричните средства, с наличните и безналичните ценни книжа, собственост на фонда. Независимо, че са записани в няколко последователни разпоредби на закона (чл.123а, ал.3-5 от КСО), всички тези действия попадат в обхвата на услугите, оказвани от банката-попечител на пенсионноосигурителното дружество (дружеството) и тяхното изпълнение е основно задължение на банката при осъществяване на попечителските ѝ функции. Съгласно императивните разпоредби на закона банката-попечител е длъжна да извършва всички изброени по-горе услуги и нито една от тях не може да бъде възложена от пенсионноосигурителното дружество на трето лице.

В качеството си на търговец с основен предмет на дейност, оказване на банкови услуги, банката-попечител (банката) в отношенията си по повод на изпълнение на договора за попечителски услуги, сключва с пенсионноосигурителното дружество и множество други договори, които се явяват акцесорни (допълнителни или производни) договори по отношение на основния договор. Такива договори са договорите за откриване и водене на разплащателни сметки на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване,

управлявани от дружеството, договорите за електронно банкиране и други. Необходимостта от тяхното сключване и изпълнение възниква единствено като функция на главния договор и тяхното прекратяване е обвързано от закона с прекратяването на главното задължение. Разпоредбите на чл.123б, ал.6 и ал.7 от КСО дават подробна регламентация на действията, които трябва да бъдат извършени от банката при прекратяване на договора за попечителски услуги. В това число банката трябва да преведе всички изискуеми и дължими парични средства по сметката на пенсионния фонд в новата банка-попечител, да изпълни нареждането на дружеството за трансфериране на държаните от нея безналични ценни книжа по регистъра на фонда от сметката му при нея по сметка в новата банка-попечител и да предаде по опис всички налични ценни книжа, документи за собственост и другите документи, свързани с изпълнението на договора за попечителски услуги. Зависимостта между акцесорните договори, сключени между банката и дружеството, и основния договор за попечителски услуги не е взаимна, а едностранна, защото изменението и прекратяването на акцесорното задължение не оказва влияние върху главното. Едновременно с това зависимостта не изключва относителната самостоятелност на акцесорните договори, защото те имат своите специфични правила, които са задължителни за страните по тях.

В тази връзка всички отношения между банката и дружеството трябва да бъдат разглеждани в тяхната цялост и не е допустимо обхвата на акцесорните договори да бъде разглеждан извън предмета и изпълнението на главния договор за попечителски услуги. От това, че законът възлага заплащането на разходите по основното задължение върху дружеството следва, че и разходите по допълнително възникналите задължения между страните, които нямат самостоятелно действие, трябва да бъдат за негова сметка. Съгласно чл.123б, ал.4 от КСО законодателят вменява в задължение на дружеството заплащането на “възнагражденията”, а не “възнаграждението”, т.е. предполага се, че обхватът на услугите, предоставяни от банката на дружеството, е разнороден и в тази връзка за всяка конкретната услуга възнаграждението може да бъде определено по различен начин и в различен размер.

Пенсионноосигурителните дружества събират такси и удръжки за осъществяване на дейността по допълнителното пенсионно осигуряване и за управление на пенсионните фондове, съгласно чл.201 и чл.256 от КСО. Управлението на активите на пенсионните фондове включва както вземането на инвестиционни решения, така и тяхното осъществяване, свързано с даване на конкретни нареждания към банката-попечител и заплащане на таксите, които ѝ се дължат във връзка с тяхното изпълнение.

Настоящите указания са приети с решение по протокол № 33 от 21.07.2004г. на заседание на Комисията за финансов надзор.